

אילוסי הדין הבינלאומי כובלים את ידי המעצמות מול החות'ים

מאת אל"ם בדימוס, ד"ר רפאל בוכניק-חן

מבט מבס"א, מס' 2,308, 29 בספטמבר 2024

תקציר: מסתמן כי אין בדעתן של מעצמות המערב לחרוג מהפרמטרים שגזרו על עצמן בפרופיל הפעילות הצבאית נגד מעוזי המורדים החות'ים. התובנה המדאיגה מכך היא כי המערב יעדיף להשתעבד לנוסחה לפיה רק טיפול בגורמי השורש, קרי - הפסקת המלחמה בעזה, יניב את הפסקת פעולות החות'ים לשיבוש הביטחון בנתיבי השייט הבינלאומיים.

מתקבל הרושם כי העולם מנרמל את ההתנהלות השחצנית ופורעת הסדר הבינלאומי של המורדים החות'ים בתימן, ומנסה להתאים עצמו לאילוצים המוכתבים על-ידי ארגון הטרור בן החסות האיראני החולש על נתיב השייט אסטרטגי שדרכו עברה קרוב למחצית מהסחר הימי העולמי.

האיום המעשי החות'י הומחש בשנה האחרונה במאות תקיפות כלפי ספינות סוחר של מדינות שונות, וכן כנגד אוניות מלחמה של מדינת מערביות שהוחשו לאזור בניסיון לבלום את תוקפנותו של ארגון הטרור שנתמך על-ידי איראן. במקביל, מיקדו החות'ים מאמץ אינטנסיבי לפגיעה ישירה בשטח מדינת ישראל באמצעות טילים בליסטיים, טילי שיוט וכטב"מים ארוכי טווח.

התוצאה המיידית של תקיפות החות'ים השתקפה בכפיית שינוי נתיבי השייט מהמזרח הרחוק אל הים התיכון, והפניית ספינות הסוחר לנתיב עוקף אפריקה. מעבר לכך, חסימת מיצר באב אל-מנדב המהווה את השער שבין מיצרי הורמוז לבין תעלת סואץ, היא בבחינת אירוע אסטרטגי אשר משפיע על כלל עולם השייט והמסחר.

הלכה למעשה, עלה בידי החות'ים לנטרל, ללא מאמץ מיוחד, את תקפותה של זכות הקיום של תעלת סואץ, שמהות כרייתה נועדה לקצר את נתיב השייט מהמזרח הרחוק אל הים התיכון, ובחזרה. בהקשר הישראלי הישיר, נגרמה פגיעה כלכלית חמורה משיתוקו הכמעט מוחלט של נמל אילת, אשר שימש כתחנה העיקרית לתנועת סחורות מהמזרח הרחוק ואליו; במקביל ניתן לקבוע כי המאמץ החות'י לפגוע בישראל בשיגורי חימושים מרחוק, נחל ברובו כישלון חרוץ, למעט מקרים ספורים של הבקעת מערכות ההגנה הישראליות, שבאחד מהם נהרג אזרח ישראלי. התגובה הישראלית העצימה פגעה אנושות בתשתית נמל חודיידה שבתימן.

ההרתעה האפקטיבית שמייצרים החות'ים וההקשר הישראלי

כך או אחרת, ארגון הטרור החות'י מייצר בלא מאמץ ממשי, הרתעה פעילה ואפקטיבית, ומטיל חיתתו על מרבית חברות הספנות בעולם, ובמקביל בראייתו, מסב השפלה כואבת למעמדה של ישראל כמעצמה אזורית, גם בהינתן שיגורי טק"ק וכטב"מים ארוכי טווח לעבר לשטחה.

הקונטקסט המידי להתנהלות המתריסה של החות'ים לשיבוש חופש השייט בים האדום, עד כדי חסימתו עבור הסחר הימי הבינלאומי, נקשר פומבית על-ידי הנהגת המורדים בצנעא, למלחמה המתנהלת בין צה"ל לבין החמאס ברצועת עזה. דובר ארגון הטרור החות'י (הנקרא בערבית "אנצאר אללה") מצהיר בשמו של מנהיג התנועה, עבד אל-מליכ אל-חות'י, כי "החות'ים ימשיכו לבצע תקיפות עד אשר תיפסק התוקפנות הישראלית ברצועת עזה". ארגומנט זה שואב את "זכות הקיום" שלו מה"קרדו" של התנועה: "מוות לאמריקה, מוות לישראל, הבוז ליהודים, ניצחון לאסלאם".

חיזוק של ממש לגישתם של החות'ים כלפי ישראל והוכחה לזיקה ההדוקה של איראן לארגון הטרור, סיפק שר החוץ האיראני (לשעבר) בהדגישו כי "קבוצות התנגדות לא ישמרו על שתיקה לנוכח פשעיו של המשטר הציוני, בתמיכתו המליאה של הממשל האמריקני". הוא הזהיר כי הם (החות'ים) "לא ימתינו לעצתו של איש; אם המצב ייצא מכלל שליטה, אף לא אחד מהצדדים יהיה חסין מפני התוצאות שינבעו מכך". (31 באוקטובר 2023)

מנקודת מבט היסטורית ראוי להזכיר כי חסימת נתיב השייט בינלאומי בהקשר הישראלי-ערבי, וקונקרטי העובדה שמצרים חסמה פעמיים את שער הכניסה למפרץ אילת, קרי-מיצרי טיראן, ב-1956 וב-1967, היו בבחינת עילות למלחמות (מבצע קדש ב-1956; ומלחמת ששת הימים ב-1957). בנסיבות הגיאופוליטיות הנוכחיות, ולדאבון הלב, קשה להעלות על הדעת הירתמות בינלאומית רצינית, סביב "קאזוס בלי" הנובע מההתנהלות הפרועה של המורדים החות'ים.

התקיפות האוויריות המערביות – קוסמטיקה שאינה מרתיעה

עם זאת, החל ב-11 בינואר 2024, היה ניתן להבחין ב"הסרת כפפות" מצידן של ארצות הברית ובריטניה, עת בוצעו גיחות תקיפה אוויריות ממוקדות נגד תשתיות צבאיות של החות'ים. הייתה זו סנונית ראשונה לסדרה של תקיפות מן האוויר, לצד שיגור טילי שיוט. למהלכים צבאיים אלה חברו מדינות נוספות בדגש על אוסטרליה, בחריין, קנדה, דנמרק, הולנד וניו זילנד. במקביל החישו מדינות רבות אוניות מלחמה לאזור הים האדום שמשימתן המוצהרת הייתה הגנה על נתיבי השייט, ובפועל סיכול וירוט איומים אוויריים וימיים, ששוגרו על-ידי החות'ים לעבר ספינות שהעזו להפליג בים האדום, כמו כן כלפי הציים המערביים שפעלו באזור.

העובדות בשטח מוכיחות כי המודוס אופרנדי של תקיפות אוויר ספוראדיות ולעיתים גם שיגור טילי שיוט מדגם "טומאהוק", אינם מספקים מענה הולם לחומרת האיום, ובוודאי שאין בו כדי להרתיע את החות'ים מהמשך התקיפות הברבריות כנגד ספינות בים האדום, כמו גם שיגור חימושים ארוכי טווח לעבר ישראל.

אין זה נתפס שארגון טרור אסלאמי פנאטי מצליח לשבש, לאורך זמן, את הסדר העולמי, מחציף פנים אל מול מעצמות המערב ומאיים להרחיב את רדיוס פעילותו אל מרחבים ימיים מרוחקים, זאת, מבלי שיינקטו נגדו צעדי ענישה משתקים ומעבירי מסר. האמנם אין ביכולתן של מעצמות המערב לחסל באופן חד משמעי את יכולותיהם הבליסטיות של החות'ים כדי לאיין את המצור דה-פקטו שהטיל ארגון הטרור על התנועה הימית במרחב הים האדום?

על רקע זה יש עניין בהתבטאות חריגה (מה-13 בספטמבר 2024) של מפקד הצי המלכותי הבריטי לשעבר, טום שארפ (Tom Sharpe), לפיה "**החותים משיגים את מטרתיהם, כולן, ואילו אנחנו לא משיגים אף לא אחת משלנו**". אנחנו מוציאים מיליוני דולרים למעשה על אי ניצחון. זוהי בעיה אמיתית". האדמירל שארפ הוסיף כי קצין צי אמריקני בכיר הציע לבצע תקיפות אגרסיביות יותר על עמדות החותים, אך נאמר לו על-ידי הפיקוד האמריקני העליון שלא לעשות כן **כדי להימנע מלהכעיס את איראן**. שארפ הזכיר גם את מכתבו (מן העת האחרונה) של מפקד CENTCOM מייקל קורילה אל שר ההגנה האמריקני אוסטין, שבו הוא מתריע כי המדיניות הנוכחית מול החותים נכשלת שוב ושוב.

הדין הבינלאומי כעכבה כובלת

נראה כי את הסיבות להתמשכות המצב האנומאלי יש לתלות במידה רבה בסוגיות המשיקות למתחם הדין הבינלאומי. מומחי משפט במערב, מצביעים על חסמים משפטיים הנובעים מפרשנות מחמירה של סעיפי הדין הבינלאומי, בהקשר למידת קיומה של הזכות להגנה עצמית, ככל שעסקינן בלגיטימיות של התקיפות המערביות כנגד יעדים של החותים.

ההתחבטות העיקרית המעסיקה משפטנים בסוגיה זו נסבה סביב השאלה האם התקפות על כלי שיט אזרחיים [בים האדום] מקיימות את זכות ההגנה העצמית. הפרשנות המוקפדת בהקשר זה גורסת כי תחולתה של הזכות להגנה עצמית בכל הנוגע להתקפות ספוראדיות של גורמים לא-ממלכתיים על ספינות סוחר רחוקה מלהיות ברורה, ומכאן הלבטים בהתייחס למידת הצדקה לשימוש בכוח נגד החותים.

עם זאת, אין ספק כי הפגיעה חסרת ההבחנה של החותים בנתיבי שיט בינלאומיים בים האדום, ללא כל הצדקה, מהווה הפרה בוטה של המשפט ההומניטרי הבינלאומי, הידוע גם כ"דיני המלחמה", ועל פני הדברים, מחייבת תגובה בינלאומית מידית.

מועצת הביטחון של האו"ם בהחלטות "סטריליות"

אשר על כן, קבלת ההחלטה שמספרה 2722 במועצת הביטחון של האו"ם, סיפקה, ברמה העקרונית, צידוק משפטי לתגובה צבאית על כל המשתמע מכך, מתוקף העובדה שהסמיכה את המדינות החברות באו"ם להגן על כלי השיט שלהן מפני התקפות כאלה. (הערה: ההחלטה התקבלה ב-10 בינואר 2024 וקראה למורדים החותים לחדול באופן מידי את תקיפותיהם כנגד ספינות סוחר).

במכתבו למועצת הביטחון של האו"ם (בעקבות גל התקיפות הראשון נגד החותים, ב-11 בינואר) נאחז שגריר בריטניה בהחלטת זו על מנת להצדיק את התקיפות האוויריות המערביות כנגד יעדים של החותים:

"החותים מבצעים עשרות התקפות חמורות על הספינות בים האדום במשך תקופה ממושכת. כלי שיט בדגל בריטי, כמו גם כלי שיט של מדינות רבות אחרות, היו מושא להתקפות אלה. ב-9 בינואר, הגיעו הדברים לשיא במתקפת כטב"מים על הספינה HMS Diamond הממשלה הבריטית מעריכה שהתקיפות יימשכו אלא אם יינקטו צעדים להרתעתן. התערבות צבאית לפגיעה במטרות שזוהו בקפידה על מנת לפגוע ביעילות ביכולות של החותים ולהרתיע מפני התקפות נוספות ננקטה כדין. היה כורח והצדקה להגיב להתקפות של החותים, שכן זהו האמצעי היחיד האפשרי להתמודדות עם התקפות כאלה. בריטניה רשאית על-פי החוק הבינלאומי להשתמש בכוח בנסיבות כאלה שבהן פעולה מתוך הגנה עצמית היא האמצעי האפשרי היחיד להתמודדות עם מתקפה מזוינת ממשית או קרובה, וכאשר הכוח בו נעשה שימוש הוא הכרחי ומידתי. ממשלת בריטניה תודיע למועצת

הביטחון של האו"ם על הפעולות שהיא נקטה לפי סעיף 51 של מגילת האומות המאוחדות.

נשיא ארצות הברית, ג'ו ביידן פרסם הודעה מטעמו (ב-11 בינואר 2024) לפיה:

תגובת הקהילה הבינלאומית להתקפות חסרות האחריות הללו הייתה מאוחדת ונחושה. בחודש שעבר פתחה ארצות הברית במבצע - Prosperity Guardian - קואליציה של יותר מעשרים מדינות המחויבות להגנה על חופש השייט ולהרתעת החות'ים בים האדום. הצטרפנו גם ליותר מארבעים מדינות בגינוי האיומים של החות'ים. בשבוע שעבר, יחד עם 13 בעלות ברית ושותפים, פרסמנו אזהרה חד משמעית כי המורדים החות'ים יישאו בתוצאות אם התקפותיהם לא ייפסקו. ואתמול קיבלה מועצת הביטחון של האו"ם החלטה התובעת מהחות'ים לחדול מההתקפות על ספינות סוחר.

הפעולה ההגנתית של היום (11 בינואר) באה בעקבות הקמפיין הדיפלומטי הנרחב הזה וההתקפות המתגברות של המורדים החות'ים נגד כלי שיט מסחריים. תקיפות ממוקדות אלו הן מסר ברור שארצות הברית ושותפותינו לא יסבלו התקפות על אנשינו או יאפשרו לשחקנים עוינים לסכן את חופש השייט באחד מהנתיבים המסחריים הקריטיים ביותר בעולם. לא אהסס להנחות על צעדים נוספים כדי להגן על האנשים שלנו ועל התנועה החופשית של מסחר בינלאומי לפי הצורך.

ניסיון נוסף לגיוס מועצת הביטחון של האו"ם לפעולה להפסקת תקיפות החות'ים כלפי נתיבי השייט הבינלאומיים הניב החלטה "משופרת" שמספרה 2379, שהתקבלה ב-27 ביוני 2024, המגנה את המשך ההתקפות על ספינות סוחר משטחים שבשליטת החות'ים בתימן, תוך הנצחת מצב לא יציב ונזיל בים האדום ובנתיבי המים באזור, ותובעת מהחות'ים להפסיק לאלתר כל תוקפנות מסוג זה.

הזיקה שבין החלטות האו"ם לבין הלחימה בעזה

ברמיזה "עבה" למלחמה בעזה, מדגישה ההחלטה שוב את הצורך לטפל בגורמי השורש, לרבות הסכסוכים התורמים למתחים אזוריים ולשיבוש הביטחון בנתיבי השייט הבינלאומיים. כמו כן דוחקת מועצת הביטחון בחברות האו"ם לנקוט בזהירות ובאיפוק כדי למנוע הסלמה נוספת של המצב בים סוף ומעבר לו, ומדרבנת הפעלת מאמצים דיפלומטיים על-ידי כל הצדדים לשם כך, כולל תמיכה מתמשכת בדיאלוג ובשלום תימן בחסות האו"ם.

בשל המחלוקת המוקדמת סביב הפרשנות המשפטית של החלטת מועצת הביטחון 2722, הדגישו כמה מחברות המועצה ובראש וראשונה רוסיה וסין, ביתר שאת, בעקבות קבלת החלטה 2379, כי תקיפות האוויר של ארצות הברית ובריטניה אינן עולות בקנה אחד עם החלטת האו"ם. כך למשל הביע הנציג הרוסי Nebenzia צער על כך שהתיקונים שהוצעו על-ידי ארצו להצעת ההחלטה החדשה, לא אומצו, והדגיש כי לא ניתן לקבוע שהחלטת מועצת הביטחון 2722 מקנה לגיטימציה לפעולות של הקואליציה של ארצות הברית ובנות בריתה בים האדום. יתרה מכך, ההחלטה אינה יכולה לבסס זכות שאינה קיימת למדינות להגן על ספינותיהן מפני התקפות. הוא גם הצביע על סתירות מהותיות נוספות בהתייחס למשפט הבינלאומי - לצד אי-הלימה לאמנת חוק הים של האו"ם משנת 1982. לסיום הביע הנציג הרוסי צער על כך שבהחלטת מועצת הביטחון לא הזכרה כל התייחסות לגורם המרכזי לאי היציבות באזור: המצב ברצועת עזה.

הנציג הסיני ציין מצידו כי ארצו נמנעה בהצבעה גם על החלטה 2379 בגלל אי בהירות בכמה ממרכיביה המרכזיים, תוך שהיא מזכירה שמדינות מסוימות כבר נקטו מאז בפעולות צבאיות נגד תימן. הוא קרא לכל הצדדים להימנע משימוש לרעה בחוק

הבינלאומי ובהחלטות מועצת הביטחון, תוך שהוא מחדד כי המתיחות הנוכחית בים האדום מייצגת זליגה של המלחמה בעזה, המחייבת הפסקת אש מיידית ומתמשכת.

הסייגים המשפטיים והתעלמות מאחריותה של איראן

התפתלות משפטית נוספת, תמוהה בפני עצמה, בהקשר לתוקפנות של החות'ים, נוגעת להבחנה הננקטת בהתייחסות לפגיעה בספינות סוחר תמימות, לבין פגיעה בכלי שייט צבאיים של מדינות הפועלות מחוץ למים הטריטוריאליים שלהן. בהקשר זה נשמע הטיעון לפיו העובדה שספינות הצי של ארצות הברית ובריטניה שהותקפו בים האדום היו במשימת הגנה על הספינות המסחריות בים האדום ולפיכך היו גם כן יעד לתקיפה, אינו מבדל בין שתי הקטגוריות של כלי השייט. ארגומנט זה שנוי במחלוקת בין משפטנים, שכן בדין הבינלאומי מקובל להתייחס להתקפה על נכסים מדינתיים גם כשהם מחוץ לגבולות המדינה, כנגזרת של הריבונות, על כל המשתמע מכך, ומכאן שמתקיים הכלל המשפטי שנודע במונח הלטיני *jus in bello*, קרי הזכות לפתיחה במלחמה.

באותה נשימה גורסים מומחי משפט במערב, כי הטיפול הבינלאומי הממוקד בהקשר זה רק כלפי החות'ים, נוטה חסד לגורם "המאפשר" העיקרי שלהם, קרי - איראן. מעשית נהיר כי המעורבות האיראנית מאחורי הקלעים של הפעילות התוקפנית החות'ית, בין היתר באמצעות נוכחות לסירוגין של ספינות מודיעין איראניות המספקות להם מידע מודיעיני מדויק לצורך ביצוע התקפותיהם, יש בה כדי לקיים מבחן משפטי של שליטה אפקטיבית, דהיינו ממד המצדיק את הפללתה של איראן בהקשר זה. (הערה: ככל הידוע, לספינת-האם האיראנית Behshad זיקה ישירה לתקיפות של החות'ים. קודם לכן פעלה במרחב זה ספינת-האם Saviz אשר על-פי המדווח נפגעה באופן מסתורי וחזרה לנמל הבית שלה). בהינתן שיתוף פעולה הדוק זה בין איראן לבין המורדים, לצד העובדה שאיראן ממשיכה באספקה שוטפת של אמצעי לחימה מתקדמים לחות'ים, באופן המאפשר להם לאיים על חופש השייט ובמקביל לפגוע בסעודיה ובישראל, תובעים גורמים דיפלומטיים ומשפטיים כל חובה על הקהילה הבינלאומית שתפעל ללא דיחוי, לאכיפה אפקטיבית של הוראות החלטה 2216 של מועצת הביטחון של האו"ם מ-14 באפריל 2015, שהטילה אמברגו נשק מוחלט על החות'ים.

תימן הרשמית מדרבנת את ארצות הברית לפעול יבשתית נגד החות'ים

סוגיה נוספת ולא פחות חשובה, הראויה לדיון בהקשר של ההתמודדות אל מול התקיפות של המורדים החות'ים, היא עמדתה של הממשלה הרשמית של תימן ביחס למהלכי הענישה של המעצמות כלפי החות'ים, אשר השתלטו בכוח על חלקים נרחבים של הטריטוריה הריבונית התימנית. בעוד שברור כי השלטונות התימניים שואבים עידוד מגלי התקיפות האוויריות של מעצמות המערב בהובלת ארצות הברית ובריטניה נגד עמדות החות'ים, הרי מסתמן כי תימן הרשמית אינה צד מעורב במסגרת זו.

לכך נודעת משמעות חשובה, שכן כבר ב-15 בינואר 2024 הבהיר אחד מבכירי ההנהגה בעדן, הגנרל איידרוס אל-זובידי, כי תקיפות האוויר של הקואליציה המערבית אינן מספיקות. לדבריו, "איננו רוצים שהקואליציה בראשות ארצות הברית תחזור על אותן טעויות שנעשו על-ידי הקואליציה הערבית בתימן, אשר התמקדה בתקיפות אוויריות על עמדות החות'ים, ללא גיבוי של כוחות קרקעיים כדי להשלים את התקיפות הללו". הוא חידד והוסיף כי "תקיפות אוויריות בפני עצמן אינן מספיקות. לחות'ים יש ניסיון של שמונה עד עשר שנים בהתמודדות עם תקיפות אוויריות של ערב הסעודית, והם פיתחו מערכות אחסון תת-קרקעיות עבור המערכות שלהם".

הצעתו המפורשת, שלא לומר ההזמנה שאינה משתמעת לשתי פנים, של הגנרל זובידי, לארצות הברית ולמעצמות המערב, להפעיל כוחות קרקעיים מאדמת תימן, לדיכוי

היכולות הבליסטיות והאמצעים הנלווים של החותמים טרם זכתה להתייחסות קונקרטיית ורצינית מצד האמריקנים והבריטים. נראה כי הסיבה לכך כרוכה בחשש המערבי המובנה, מפני הסלמה צבאית אזורית במעורבות חיילים אמריקניים ואירופיים, ואמונה תמימה משהו, שהתקיפות מרחוק יספיקו כדי לסכל את היכולות של החותמים לאיים על נתיבי השייט ועל ישראל.

יתר על כן, העובדה שהסכמתה (העקרונית) של תימן בהקשר זה אף לא הוזכרה על-ידי ארצות הברית ובריטניה במכתבי ההצדקה שלהן למועצת הביטחון, להתקפותיהן נגד החותמים, יש בה כדי להצביע על כך שהמעצמות הגבילו את עצמן מלכתחילה לפעולה במתחם המשפטי המוגבל של הגנה עצמית, ותו לא.

הגישה הרופסת של המערב היא הישג לחותמים ואתגר לישראל

השורה התחתונה בסוגיה בווערת זו אינה טומנת בחובה בשורה מעודדת, שכן הולך ומסתמן כי אין בדעתן של מעצמות המערב לחרוג מהפרמטרים שגזרו על עצמן בפרופיל הפעילות הצבאית נגד מעוזי המורדים החותמים, ולמעשה הפנמה כי הדרך המועדפת בעיתוי זה, בפרט כשהבחירות לנשיאות ארצות הברית בפתח, היא לדבוק בנתיבי שייט חלופיים שלא יהיו חשופים לרדיוס האיום האקוטי של החותמים.

התובנה המדאיגה והמאכזבת הנגזרת מכך היא כי מעצמות המערב יעדיפו להשתעבד לנוסחה המשתקפת מהחלטת מועצת הביטחון של האו"ם 2379, לפיה רק טיפול בגורמי השורש, קרי - הפסקת המלחמה בעזה, יניב את הפסקת פעולות החותמים לשיבוש הביטחון בנתיבי השייט הבינלאומיים. במילים אחרות, אנו עדים לסממנים של כניעה והתרפסות מצד מעצמות המערב בפני המורדים החותמים, באורח חסר תקדים.

זוהי ללא ספק בשורה רעה למדינת ישראל, שכן מחד גיסא, לא יחול שינוי באקוטיות איום הטילים הבליסטיים והכטב"מים ארוכי הטווח, שמציבים המורדים החותמים, (כפי שהשתקף גם בשיגור הטיל הבליסטי לשטח ישראל ב-15 בספטמבר 2024), ומאידך גיסא, המשך המצור הימי בים האדום ייתן אותותיו גם במישור הכלכלי נוכח שיתוקו של נמל אילת.

לפי היגיון זה, ייתכן שהדיפלומטיה האמריקנית, כל עוד ממשל דמוקרטי שוכן בבית הלבן, תנצל גם את סוגיית האיום החותמי בים האדום, כמנוף נוסף על ישראל לסיום הלחימה בעזה. העובדה שהמצור הימי שהטילו החותמים בים האדום הוא בבחינת בעיה בינלאומית מתקתקת, טומנת בחובה גם פוטנציאל ללחץ מצד מדינות נוספות על ישראל בהקשר לסיום המלחמה.

פרדוכסלית, גם בשל החשבון הפתוח שיש לישראל מול המורדים החותמים, מסתמן שהגורם האמין הבלעדי שיוכל להנחית מכה ניצחת על החותמים הוא צה"ל, גם כדבר הנובע מהפגיעה האנושה שנגרמה למתקני התשתית בנמל חודיידה כפועל יוצא של תקיפה ממוקדת אחת של חיל האוויר ב-20 ביולי 2024. לכל הדעות נהנית ישראל מ-*jus in bello* בקונטקסט של האיום הנשקף מארגון החותמי "אנצאר אללה".

ד"ר רפאל בוכניק-חן הוא אל"ם בדימוס, ומחבר הספרים "דיפלומט ואיש סוד", ו"הכשל המודיעיני והפתעת יום הכיפורים".